Kőszeg 1910. február hó 6-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk
Rónai Frigyes kiadó
címére küldendők.

XXX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

6. szám.

Nők a kenyérkereső-pályán.

Néhány évtizeddel ezelőtt az volt az általános vélemény, hogy a nőnek otthon, a családi körben a helye, nem pedig a kenyérkereső-pályán. Akik igy gondolkodtak, kétségkivül ideális lelküek voltak s nem akarták a nőt azon tövises és rögös pályán látni, amelyen a mindennapi kenyérért kell törtetni. A világ azonban nagyot fordult azóta és sok-sok minden megváltozott. Ugyan még ma is többségben vannak azok, akik a nőt nem szivesen látják a férfi vetélytársaként a kenyérért küzdeni és fennhangon hirdetik széltében hosszában, hogy a nőnek már maga a természet megjelölte hivatásának körét. Legyen ő jó feleség és anya, nevelje gyermekeit és boldogitsa férjét, aki szivesen keresi neki is a kenyeret s ne kivánkozzék ki a meghitt családi fészekből a létért való küzdelem forgatagába.

Akik azonban ezt az igazságot oly fenhangon hirdetik, nem néztek nyitott szemmel szét a világban s nem látják, hogy évről-évre kevesbbedik szoknak a férfiaknak a száma, akik családot alapitanak. Ha a házasságkötésekről szóló statisztikát figyelemmel kisérik, észrevehetik, hogy a házasságkötések az utóbbi években nagyon megcsappantak. Az élet drá[illegible]
[illegible] élhetés nehezebb lett s a
[illegible] jutnak abba az anyagi
[illegible]t alapithassanak. Azután
[illegible] ami nagyon megnehezíti
[illegible]gy a legtöbb fiatalember
[illegible]rsán javitani s ha ilyet
[illegible]d. Az az ideális hivatás-
[illegible]észet is predestinálta a
[illegible]panása miatt mindjobban
[illegible]
[illegible]llel, inkább a családban
[illegible]ségének körét s csak akkor lép a kenyérkereső pályára, ha a hivatottság vagy a szükség és kényszerüség kergeti rá. De akkor is végcélként mindig a férjhezmenés eshetősége lebeg lelki szeme előtt. Tapasztalhatták sokszor, hogy milyen gyönyörüséggel s készséges örömmel vetik sutba a leányok a legszebb oklevelet is, ha egy szeretett férfival léphetnek házasságra. Ezért aztán nem is készülnek kellő komolysággal és elszántsággal a kenyérkereső pályára. Mindegyiknek ott lappang titokban a lelke mélyén ez a gondolat:

— Minek törjem, marjam magamat annyira, amikor előbb-utóbb ugyis férjhez megyek.

A kenyérkeresettel való foglalkozást a legtöbb nő csak átmeneti foglalkozásnak tekinti s nem is készül rá kellő alapossággal. Sajnálják azt az időt, fáradságot és költséget, amelybe az alapos kiképzés kerül. Az olyan pályát például, amelyre négy-öt évig kell készülni, ha csak lehet, elkerülik. Azokat a pályákat szeretik legjobban, amelyre rövid időn belül elkészülhetnek. Elvégzik a polgári vagy felsőbb leányiskola négy osztályát, a legjobb esetben a kereskedelmi iskola egy évre terjedő tanfolyamát is, vagy végig hallgatnak egy két rövid lélegzetü kurzust és ezzel be is fejezik kiképzésüket. Csak természetes, hogy ilyen kevés készültséggel nem boldogulhatnak kellőképen a kenyérkereső-pályán, hanem vagy leszorulnak róla egészen, vagy pedig csak az alantasabb munkakört tölthetik be rajta.

Kiváló szakemberektől hallottam, hogy Magyarországon majdnem ötven százalékkal nagyobb a kereslet a kellően kiképzett női munkás iránt, mint a kinálat. Elsőrangu cégek kijelentették, hogy kénytelenek külföldi portékát vásárolni és idegen munkaerővel dolgoztatni, mert idehaza hiányzik az alaposan képzett női munkás. Alapos tudás nélkül nem lehet semmiféle pályán boldogulni. Ne sajnálják tehát a nők a teljes kiképzésre szükséges időt még akkor sem, ha azzal a biztos tudattal lépnek a kenyérkereső-pályára, hogy előbb-utóbb férjhez mennek. Gondolják meg, hogy az alapos készültségnek az életben bármikor hasznát vehetik, mert a hirtelen sorscsapások ellen nem véd meg a legboldogabb házasság, a legnagyobb vagyon sem. A szerető gondos férj megbetegedhetik vagy meghalhat, a vagyon pedig elpusztulhat. Milyen áldás, ha ilyen kétségbeesett és válságos pillanatokban a saját erőnkre és tudásunkra támaszkodva nézhetünk farkasszemet a sorssal s azokról is gondoskodhatunk, akik ránk vannak utalva. A tudás és készültség nem ártott még senkinek, ellenben a hiánya mérhetetlen szenvedésnek, nélkülözésnek, megalázkodásnak volt már forrása.

Akik a kenyérkereső-pályára lépnek, azok minden erejükkel törekednek arra, hogy azt a foglalkozási ágat, amely iránt legjobban éreznek hajlamot és tehetséget, a legalaposabban és legtökéletesebben megtanulják. A fáradtságot és az időt azonban pazarolják a meddő pályákra való előkészülettel. Keressék a produktiv pályákat, amelyen meglelik fáradságuk jutalmát és gyümölcsét. A legproduktivabb pálya most a kereskedelmi és az iparművészeti pálya. A tudományos pályák közül az orvosi és gyógyszerészi pályát lehet ajánlani. Az előbbit azonban csak akkor, ha az illető nő igazán nem számit férjhezmenésre, mert az orvos ha hivatását komolyan veszi, nem ér rá a háztartással és a gyermekneveléssel foglalkozni, a diplomát pedig kár a fiókban pihentetni. Legmeddőbb pálya jelenleg a tanitónői és a posta- meg a vasuti hivatalnoknői pálya, amely annyira tulzsufolt, hogy annak, akinek nincs jó pártfogója, tis-tizenöt évig is kell várnia, mig kinevezik. Magyarországon pedig éppen ezekre a pályákra tódulnak legjobban

Tárca.

Megváltás.

Irta: Szomaházy István.

— Drága uracskám — igy kezdődött rendszerint a levél, melyet Kata asszony az élet viharosabb pillanatai után a férjéhez intézett. — Drága uracskám, most már végképpen tisztában vagyok azzal, hogy a boldogságot nem az én számomra találták ki. Minek éljek hát tovább? Létezésemnek nincs többé célja, mindkettőnkre jobb lesz, ha az életnek minél előbb bucsut mondok. Drága uracskám, ne haragudj rám, de ennek igy kell lenni; meghalok, mert ugyis jól tudom, hogy gyülölsz. Nem is mentegetőzöm, mert igazad van: én egy rossz, könnyelmü, haszontalan teremtés vagyok, a ki három év óta mindegyre csak azon töröm a fejemet, mint tudnám megszomoritani azt a drága lenyt, aki engem az egész világon a legjobban szeretett. Isten veled, drágám, szentelj egy könyet emlékemnek s ha a második asszony oldalán boldogabb fogsz lenni, mint én mellettem, (mert remélem cicám hogy nem veszed feleségül azt a kitömött Aidinger-lányt) jusson majd eszedbe, hogy utolsó percemben mégis csak reád gondoltam. Pá aranyos életem, pá, sirass meg és feledd el azt a perszonát, aki az életedet annyiszor megkeseritette.

A kis kulcsok a spájzban vannak (a befőttes üvegek között) a Mari bére 16-áig ki van fizetve.

Isten veled cukrosom!

Haldokolva is rád gondol
Katád.

Ferenc ur, igy hivták a Kata asszony férjét, havonkint körülbelül háromszor talált ily tartalmu leveleket a felesége szobájában. A bucsulevél néha a trumeaun feküdt, néha a toilette-tükör márványlapján, sőt egy izben Mari a szobaleány hozta be a kerti lugas asztaláról. A bucsulevélnek meg voltak a maga előzményei; Ferenc ur olykor nem méltányolta kellőkép azt a katasztrófát, hogy a szakácsnő időnek előtte felmondott, hogy a szobaleány a vasárnap délutáni kimenőjéről csak hétfőn reggel tért vissza, vagy hogy a mészáros két kilóval többet csempészett be a havikönyv rovataiba. Ferenc ilyenkor ama nézetének adott kifejezést, hogy a felsorolt események nem igen birnak világtörténeti sullyal s hogy jelentőségük jóval csekélyebb a mohácsi csatánál vagy a merseburgi ütközetnél. Kata asszony ellenben azt a meggyőződést táplálta, hogy a jó férj, az oltár elől távozván, a fönntebb vázolt lesujtó eseményekre nézve is közösséget vállalt hitestársával s hogy ilyenformán habozás nélkül kilép a sorompóba, mikor a komoly végzet ugy akarja. A szakácsnét tehát a házi fegyelem áldásaiban részesiti, a szobaleányt a szükséghez képest megtépázza, a szédelgő mészárost pedig amerikai párviadalra szólitja. Igy vélekedett Kata asszony a jó férj kötelességeiről, — mig Ferenc ur fölényesen mosolygott, gunyos torzképet vágva kanalazta a levesét s ebéd után pokoli iróniával ekkép szólott:

— Tudja mit, édes? Tárgyaljon maga kilenctől kettőig a pörlekedő felekkel, alkudjon a szőlőre és a falusi nyaralóra — s akkor én pontosan intézem maga helyett a ház körül fölmerült katasztrófákat...

Ferenc ur ekkor nyugodtan elment a kaszinóba, Kata asszony pedig elsötétitette az ebédlőt (miután szigoruan meghagyta Julcsának, hogy az ablaksurolásra ügyeljen) s elmélyedt szivettépő gondjaiba... A Kata asszony ártatlan lelkében ilyenkor borzalmas világosság támadt, belátta, hogy a sors egy szivtelen tigris karjába vezette s hogy az élettől nincs többé mit várnia ezután... Sirva gondolt tehát az édes mamájára és testvéreire s félóra mulva komor hangulatban csöngette be Julcsát a konyhából.

— Készen van az ablaksurolással? — kérdezte szenvedő mosolylyal.

— Igenis, nagysága...

— Es a rézedényekkel is végzett?

— Igenis, kezét csókolom.

— Akkor adja be a tintát és levélpapirt.

Julcsa beadta az irószert, Kata asszony pedig hozzáfogott az iráshoz. Csak a jó Isten tudja, hogy mi történt háborgó lelkében, de félóra mulva rendszerint sápadt arccal nézte végig az ablakokat és rézedényeket.

— Es ezt mondja maga ablaksurolásnak? — szólott bágyadtan Marihoz, a szakácsnéhoz. — Kiég a szemem szégyenletemben, ha a szomszédok a homályos üvegeket meglátják. Öt krajcárért rögtön sörkrétát fog hozni Sonnenfeldtől, de előbb elviszi ezt a levelet a nagyságos urnak a kaszinóba...

Julcsa a sörkrétáért menet, fölvitte a levelet a kaszinóba és Ferenc ur láztól dideregve hagyta abba az alsóskalábriászt, hogy a kis babát odahaza még életben találja. Sietsége nem veszett kárba, mert Kata asszony, Istennek hála, még rendszerint innen volt azon a komor kapun, mely a földi létet a nagy sötétségtől elválasztja. Kata asszony ugyanis olyan öngyilkosságot eszelt ki, amelyek mindeddig fölöttébb ismeretlenek maradtak az emberiség történetében: krétát evett, sáfrányos vizet ivott vagy komor eltökéléssel hajtott fel egy félpohárnyi gyufaoldatot. De az a gyufaoldat nem igen volt alkalmas arra, hogy egy kétségbeesett lelket az ő földi szenvedéseitől megszabaditson; mert a Katáék házában aranyért se lehetett mást találni, mint svéd gyujtót s igy Kata asszony egy-egy könnyü rosz-

a nők. Ennek is megvan a magyarázata: nálunk ugyanis a fizikai munkát lealacsonyitónak tekintik. Nagyon sok nő inkább tengődik negyven-ötven korona havi fizetésért a hivatalban, mint háromszor annyi jövedelemért a műhelyben. Pedig aki a fizikai munkát megveti, nincs igaza, mert minden foglalkozás hasznos és szükséges, ha tisztességesen és becsülettel üzik. A társadalomnak a jó varrónőre éppen olyan szüksége van, mint a doktorra. A fő hogy minden munkát, a legcsekélyebbet is, tökéletesen végezzék. A tökéletesség megszerzéséhez azonban elsősorban is sok idő kell, amelyet nem szabad a kiképzéstől megvonni, mert csak ugy lehet a kenyérkereső-pályán igazán boldogulni.

És még egyet: a házasságra való kilátás ne legyen kerékkötője a hivatásra készülő nőnek, hanem buzditója és serkentője. Gondolják meg a nők, hogy az alapos készültségükkel és tudásukkal a férjnek nemcsak szerető felesége, hanem hűséges segitő bajtársa is lehetnek minden baj és gond közepette. Ha a férfi meggyőződik róla, hogy a nőben segitőtársra lel, akkor ő is könnyebben fogja magát rászánni a házasságra s nem keresi a sorsán való könnyitést egyedül a gazdag menyasszony megszerzésében.

A vagyon és élvezete.

Csakugyan főtényezői-e a földi létnek a magas állás és gazdagság, melyek nélkül boldogságot és megelégedést itt alant al nem érhetünk? Csaknem hinnünk kell ezt ha az emberek tevékenységére, ifjusági tervelgetéseire és azokra az elvekre tekintünk, melyek szerint gyermekeiket nevelik. Mily sürgés-forgás, mily tódulás, s miért? Egyedül vagyon-szaporitásért. A kereskedő maga és övéi vagyonát teszi kockára, hogy két annyit nyerjen. Földmivelő és mesterember nem ismernek nyugalmat, csakhogy jövedelmüket szaporitsák. A hajós a világtenger csalárd hullámaira ereszkedik és törékeny járóművéken küzd az elemek romboló dühe ellen. Aranyért minden eladó — még az élet is; mintha többet érne e nyomorult érc, mint Isten bármely más teremtménye.

S mivel birunk, ha az élet munka, gondok és aggódás között lefolyt, a gazdagság be van szerezve és az öregség küszöbére eljutottunk? Mi hasznát vesszük e holt kinceseknek, ha erőnkből kifogytunk? Visszavarázsoljuk-e az érettök feláldozott ifjuságot? Ősz hajunk fehérségét megsötétitik-e? Öntenek-e friss életerőt ereinkbe? Meghosszabitják-e létünket csak egy órával is? Nem; rendesen akkor jutunk el hosszas fáradságaink végcéljához, mikor már annak gyümölcseit nem élvezhetjük. Örülünk a sikernek, mikor végbucsut kell attól vennünk.

S mi haszna a halomra gyüjtött dus vagyonnak? Tehetünk-e többet, mint testünket fedezni, éhségünket caillap tani, szomjunkat enyhiteni? Nem, mert azt tettük egész életünkön át, habár csekélyebb költséggel is. De vajjon jobban izlik e a drága falat, mint egykor az egyszerü eledel, mikor asztaltársunk még a fiatalság, egészség, munkásság és megelégedés voltak? Melegebbet tart-e a fényes ruha, mint azelőtt az egyszerü, melyben vészszel és idővel dacoltunk? Vagy nagyobb érdemeket szereztünk-e magunknak az emberiség és istenség érdekében azzal, hogy többet birunk, mint százezrek polgártársaink közül? Tiszteletreméltóbbak és valóban tiszteltebbek vagyunk-e csakugyan most, midőn mások nem erényeink, hanem pénzünk miatt szemünkbe hizelegnek, mig eltordulva kikacagnak? A végén ki élvezte legjobban az életet? Az-e, a ki, hogy megelégedett és vidám lehessen, ötven hosszu évet töltött aggódás és veszélyek között, vagy pedig az, ki, nem gondolva gazdagsággal, azon kezdte hogy ötven éven át megelégedett és vidám volt?

Mily rémitő örjöngés, mily borzasztó, minden életörömet csirájában elfojtó szenvedély az, amikor valaki hiszi, hogy gazdagság nélkül boldogság lehetetlen.

Nem nagy vagyon birtoka, hanem a vagyon helyes élvezete — legyen a vagyon kicsiny — tesz gazdaggá. Ugy tartják, hogy szerezni müvészet. Erre tanitják a szülők gyermekeiket, mintha ez volna legfontosabb tényezője az életnek. De a megszerzettet helyesen élvezni, még nagyobb müvészet. Aki ezt nem tudja, arra nézve a szerzemény annyi, mintha nem is volna.

Hírek.

— **A pannonhalmi főapát fölszentelése.** *Hajdu* Tibor dr. pannonhalmi főapátot vasárnap délelőtt szentelték fel ünnepiesen a hercegprimás budavári házikápolnájában. Az egyházi szertartás reggel kilenc órakor kezdődött, a mikor az egybegyültek előtt fölolvasták a király kinevező okmányát és a római pápai kuria megerősitő brévéjét. Azután Vaszary Kolos biboros hercegprimás, aki a szertartást vezette, buzditó szavakat intézett a benedikálandó főapáthoz aki erre térden állva letette az apostolok hitvallását az egyházfejedelem előtt. A szertartásnál a hercegprimásnak Kohl Medárd dr. püspök, Széchenyi Miklós gróf győri püspök és Berger Márk kanonok, a főapátnak Bita Dezső dr. egyetemi tanár és Nemes Antal dr. pápai prelátus segédkeztek A fölavatást követő szentmise alatt a főapátot fölruházták a gyűrűvel, kereszttel és a többi apátsági jelvénnyel. A szertartásnál a pannonhalmi Szent Benedek-rend több előkelő tagjával képviseltette magát. Délben a primási palotában diszebéd volt, a melyen a főapát ősi szokás szerint arany és ezüst szinnel bevont kenyeret és ugyancsak arany és ezüst szinnel bevont két kis hordó bort ajánlott föl. A diszebéden részt vett Vaszary Kolos biboros hercegprimás, Széchenyi Miklós gróf győri püspök, Kohl Medárd dr. püspök, Bita Dezső dr. egyetemi tanár, apát, Nemes Antal dr. pápai prelátus, apát, Berger Márk kanonok, szertartásmester, a Szent Benedek-rend küldöttségének tagjai és az udvari papság. Az első felköszöntőt Vaszary Kolos biboros hercegprimás mondotta a királyra, a pápára, majd pedig az uj főapátot üdvözölte; Hajdu Tibor dr. főapát pohárköszöntőjében köszönetet mondott a biboros hercegprimásnak, ki a nagy, fáradságos ceremóniát végezte, Isten áldását és hosszu életet kivánt a biborosnak. Végül a Szent Benedek-rend kormánytanácsosa üdvözölte a rend uj főapátját. Hajdu Tibor dr. főapát Budapestről székhelyére utazott és átvette a főapátság vezetését A tulajdonképpeni ünnepies installáció husvét első napján Pannonhalmán lesz.

— **Áthelyezett honvédhadnagy.** *Petz* Győző m. kir. honvédhadnagy Kőszegről Sopronba helyeztetett át.

— **Elköltözés.** *Lattyes* Arthur maganzó, ki csak egy évvel ezelőtt telepedett le városunkban, Kőszegről Sopronba költözködött.

— **A szombathelyi takarékpénztár** kőszegi fiókja mint megirtuk, e hó 7-én nyilik meg. A fiókintézet könyvelője *Schlamadinger* József, pénztárosa pedig *Krottendorfer* József lett.

— **A városi negyedmestari állásokra,** miket a márciusi közgyülésen tölt be a város, Novák József, Zvaller János, Schlögl Sándor és Ott Ede kőszegi lakósok pályáztak.

— **Megbüntetett fogmüves.** A városi tanács *Baumgartner* Lajos fogmüvest kedden tartott ülésében 200 korona pénzbirságra itélte, egyuttal kimondotta, hogy a hamis cimü cégtáblák, nyomtatványok, bélyegzők stb. mint bünjelek elkobzandók és megsemmisitendők. Baumgartner Lajos, ki fogmüves, sehogysem tud lemondani arról a passiójáról, hogy doktornak, fogorvosnak cimeztesse és irassa magát s ezen jelzőket nyomtatványain, ujságokban használja és terjeszti, miáltal a közönséget megtéveszti. Az ipartörvény kimondja, hogy az, aki cégén, nyomtatványain a valóságnak meg nem felelő jelzőket, adatokat használ, kihágást követ el. Baumgartnert a tanács egyizben már megbüntette hason kihágás miatt, azonban a cimkórságból nem gyógyult ki. Most a tanács ujból eljárt ellene, s miután a kihágást megállapitotta, a cimkórságban szenvedő fogtechnikust, tekintettel büntetett előéletére, 200 koronára itélte.

— **Távozó tanitó.** *Wanyek* Henrik lékai osztálytanitó Torbágy (Pestm.) községben megválasztatván, e hó elejével Lakáról elköltözött. Lékán ősziute sajnálattal fogadták a minden tekintetben rokonszenves fiatal tanerőnek mint a magyarositás buzgó apostolának távozását, kinek e téren szerzett érdemeit a magyar nyelvi bizottság már két izben illő jutalommal honorálta.

— **Állatorvos választ ás Rohoncon.** Rohonc község csütörtökön részleges tisztujitógyülést tartott dr. *Fodor* Antal szolgabiró elnöklete alatt. A lemondás folytán megüresedett állatorvosi állást töltötték be. Öt pályázó jelentkezett. Szavazatot azonban csak *Gaál* Richárd kapott, kit egyhangulag választottak meg állatorvossá.

— **Felolvasások a fögimnáziumban.** Mint a fögimnázium igazgatóságától értesülünk, jövő vasárnap, február 13-án megkezdődnek a fögimnázium diszterében a szokásos tudományos felolvasások. Hat előadás lesz az egymásra következő vasárnapokon. Az első felolvasást Chernel István fogja tartani norvégiai utazásáról. Az érdekes felolvasásokat vetitett képek fogják kisérni.

— **Elmaradt városi közgyülés.** A város képviselőtestülete, minden hó első csütörtökjén, rendes közgyülést szokott tartani A februári közgyülés az idén elmaradt, mert nem akadt közgyülés elé való ügy.

— **A kőszegi izr. krajcár-egylet,** mely 1891 óta áll fenn és az izr. nőegylet helyét pótolja, január 30-án tartotta rendes évi közgyülését. Az előljáróság működéséről és a pénztárkezelésről szóló jelentések tudomásul vétettek. Az egylet vezetősége következőképen alakult: elnök dr. Havas Gyula, alelnök Adler Amália, pénztárnok Kohn Ernesztin, titkár Kohn Zsigmond; előljárósági tagok Kohn István, Deutsch Elza, Deutsch Arthur, dr. Kopfsten Lipót.

— **Tüzoltóink bálja.** A kőszegi tüzoltók álarcos bálja minden évben lefoglal egy napot a farsangból. Ezt a napot azután lázas türelmetlenséggel várja a közönség és a tüzoltóság egyaránt. A tüzoltók kedden tartott bálja semmivel sem maradt el a megelőző évek mögött. Óriási közönség töltötte meg a mulató termeit. Láttunk

---

szullét árán megszabadult ballépése következményeitől...

Igy csörgedezett tova a fiatal házasok idillje, miközben Ferenc ur ugy megszokta lassankint a felesége öngyilkossági kisérleteit, mint más férfi a migrént és az elsózott huslevest. És igy történt, hogy a tapasztalt férj utóbb nem is igen ijedt meg a bucsuzkodó levelektől, és mikor Julcsa később a kaszinóban megjelent, a gonosz Ferenc igy szólott partnereihez:

— Bemondom a visszavonhatatlan mestereket...

A Kata asszony cinikus férje azonban utóbb mégis megunta a halállal való kacérkodást és egy napon felkereste az anyósát, egy kövér és tapasztalatokban bővelkedő asszonyságot. Szukováthyné mosolyogva hallgatta végig a veje panaszait, aztán derültten megmártogatta a kiflijét a zamatos, gőzölgő kávéban.

— Ojjó, — mondta evés közben, — ojjé, ne féljen attól, hogy a lusta Kata öngyilkos lesz . . . Sokkal is jobban szereti az életét, semhogy egy könnyen megválnék tőle . . . Előbb meghiszem, hogy a cirmos cicám megöli magát, mint hogy a nyalánk Kati ilyet tenne . . .

Mikor Ferenc ur utóbb dühösen kikelt a házasélete örökös izgalmai ellen, az öreg asszonyság jóravaló tanácsot adott neki:

Akarja, hogy a felesége meggyógyuljon?

— Már hogy a sárga ördögbe ne akarnám? Hiszen ha igy megy, két hónap mulva én lövöm magam fejbe . . .

Lássa, most végre a helyes uton van. Katát csak egy dologgal gyógyithatja ki a mániájából, és ez az egy . .

— Ez az egy? — ismételte Ferenc ur izgatottan.

— Ha maga követ el öngyilkossági kisérletet . . .

(Folytatása következik.)

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Aki most, amikor a társaságos idény már elérte tetőpontját és küszöbön a farsang, azt tudja mondani, hogy mindenre ráér és be tudja osztani az idejét, igazán nagy mester. Mennyi gondja van egy társaságos asszonynak, különösen, ha még törődik valamennyit az otthonával, a gyermekeivel. Az egyletek talán soha sem müködtek annyit, mint most, a hangversenyeknek se szeri se száma; egyik premiere a másikat követi; a zsurok, házimulatságok elfoglalják a naptár legnagyobb részét. Ezt mind nyilvántartani, a vállalt kötelességeknek megtelelni, bizony nem kicsiség.

Mindehhez pedig ruha kell, de nem olyan sok, amint azt a kevésbbé tapasztaltak hinnék. A fődolog, hogy ne essünk mindjárt kétségbe, ha egy-egy ruhánkra kimondták a szentenciát, hogy már nem egészen divatos, mint ahogy ez éppen a minap megesett egy fiatal hölggyel, amikor azt mondták neki, hogy szkunkszprémes lila oroszkabátos ruhája már nem felel meg a legujabb divatnak.

Előbben is az oroszos kabát egyik legujabb forma, tehát divatos most is még és az lesz sokára, akár kimondják rá a halálos ítéletet, akár sem. Aztán meg, még ha ugy volna is, amiért máról holnapra a „kreálok"ujat teremtenek, az állitólag nem egészen divatosat azért még nem kell elvetni.

Mindenesetre megnyugtathatjuk a kétkedőket, hogy divatos marad még tavaszig is az oroszos kabát és akkor különben is megint a rövid kabátra kerül a sor, mely mégis csak sikkesebb az olyan nagyon hosszu kabátnál. Meglehet, hogy nem is olyan régen ugyanezt mondtuk talán a hosszu kabátra, de ez esetben beigazoltnak láthatjuk azt a régi állitást, mely szerint mindig szép, ami divatos — ha széppé tudják tenni.

Nagyon szépek az idén az ugynevezett „trottőr"-ruhák. Mennyit láthattunk már posztóból, szerzsből, de még selyembarsonyból is. Láttam egyet érikaszin posztóból csincsilladiszszel, mely körülbelül tizenkét cintiméter széles csikban fogta körül térdmagasságban a könynyedén beráncolt szoknyát és keskeny befejezése volt a rövid, hozzávágott felső ujjnak. Egy másik sötétkék szerzs modellnél — ezek a ruhák mind egybe vannak dolgozva és egyszerüen van a derékdisz rajtok elrendezve — egy tizennyolc centiméter széles csik szegélyezte a kissé betartott szoknya alját.

Gyönyörü sálokat viselnek az idén. Láttunk egyet sötétlila sitonból, mely valahogy eredeti összeállitása a sálnak és a karmantyunak. A hölgy, akié a sál, a válára veti — megjegyzendő, hogy selyembodor és keskeny szkunkszcsik disziti, a derék vonalában csatt fogja össze és a végén tizenkét-tizenöt centiméter szélességben szintén. Az alját hosszu selyemrojt disziti és ez látható akkor is, amikor a végeket, hogy a karmantyu formáját megkapja, felfogjuk és az alsó csattot a kapcsával a felsőbe erősitjük. Ezt a csecsebecsének mondható ujdonságot a hangversenyteremben és a szinházban viselik.

Essék még egy pár szó a hajdiszről is. A haj köré brokát-, arany-, ezüst- és nikkelszalagot tüznek, hasonló fémgázszövetből készitett virággal; a sodratlan illetve laza hajat nagy, szögletes tükkel tüzik a turbánszerüen feltüzött haj köré. A cipőt illetőleg délután gyöngyhimzéses atlaszcipőt viselnek bálba és társaságba; de este az áttört harisnyának és cipőnek a ruha szinét kell megadni. Jelmeznek legdivatosabb az északi sark, repülőgép, ördög stb. jelmez.

Ezzel nagyjából elmondtuk mindazt, ami most hirtelenében érdekelheti olvasóinkat. Hogy az uj esztendő mit hoz, az majd megválik később.

*

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerübben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számu házban van.

A sirodhoz...

A sirodhoz imádkozni kijárok,
Viszek rája nefelejtsből virágot,
Bucsuzásul megcsókolom fejfádat,
Fájó szivvel ketten sirunk utánad.

A ki szeret, nehéz annak feledni,
Szeretném a szerelmet eltemetni:
Sirkövet is állitanék sirjára,
Ha epesztő bánatom kővé válna.

L.

az idén is néhány szép és csinos jelmezt, kik közül az első díjat *Kirchknopf* Ilona vitte el. Szóval a tűzoltók bálja ez idén is pompásan sikerült és jelentékeny összeggel szaporitja a bál tiszta jövedelme a tűzoltók alapját.

— **Vármegyei közgyülés.** Vasvármegye törvényhatósága február 21-én, hétfőn délelőtt féltiz órakor tartja meg rendes évnegyedes közgyülését a vármegyeház nagytermében.

— **Állatkivitell tilalmak.** Hivatalos jelentés szerint tilos a haszon és tenyészsertéseknek Ausztriába való kivitele, a sertésvésznek Ausztriába való behurcolása miatt, Vasvármegye celldömölki, felsőóri, körmendi, kőszegi, németujvári, sárvári, szentgotthárdi, szombathelyi és vasvári járásaiból, valamint Kőszeg és Szombathely r. t. városokból. A levágásra szánt sertések azonban a kereskedelmi szerződés értelmében s annak határozmányai szerint bevihetők.

— **A kőszegi takarékpénztár** folyó hó 27-én délelőtt tartja ez évi rendes közgyülését, melynek tárgyai a hirdetések között olvashatók.

— **Agyonlőtték a ponnykat** A mult év őszén egy cirkusz társaság ütött tanyát a vásártéren. Néhány napi előadás után a tulajdonos feloszlatta a társulatát. Volt a cirkusznak két szép ponnylova, s ezeket itt hagyta tartásra Jánosa István kereskedőnél azzal, hogy a tavasszal majd elszállitja őket. A kis ponnykat azonban utolérte a veszedelem. Takonykórba estek. Három hónapig voltak megfigyelés alatt, de tegnap azután agyonlőtték őket a gyepmesteri telepen.

— **Az epilepszia (nehézkór) gyógyitása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül faradoznak és kutatnak ujabb gyógymódok után az emberiségre sulyos átokként nehezedő betegségek ellen. E betegségek legborzalmasabbika talán az epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen uj és hatékony gyógymódszert — mert már külföldön is méltó elismerésben részesült — alkalmaz gyógysikerrel. Ez orvos a Budapesten Nagykorona-utca 18 sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyujt felvilágositást mindazoknak, kik gyógyító módszere segélyével e sulyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Változások a kőszeg–soproni vasuton.** A kőszeg–soproni vasut személy és áruforgalmában a legközelebbi nagyobb változások fognak történni. Az áruforgalmat illetőleg maga a vasut kezdeményez nagyszabásu és fontos ujitásokat. Amint beavatott helyről értesülünk, a vasut igazgatósága a teheráruk tarifáját jelentékenyen leszállitotta és az uj tarifa, mely 20–40% árleszállitást foglal magában, már a legközelebbi napokban életbelép. A személyforgalmat illetőleg a vasuti vonal érdekeltsége lépett fel kezdeményezéssel, amennyiben kérvényt adott be a vasutigazgatósághoz, valamint Vas- és Sopronvármegye bizottságához, hogy a vonalon még egy személyvonat léptettessék életbe. Az uj személyvonat beállitása tárgyában a vasuttársaság még nem foglalt állást, értesülésünk szerint ez a kérdés nehézségbe ütközik, a teherszállitás nagy tarifális kedvezményeivel azt hiszi a vállalat, hogy az érdekeltség minden óhaját egyelőre kielégitette.

— **Miért drága a sertés?** Minden háztartást legközelebbről érdekel a zsir beszerzésének kérdése. A mostani telen ez a kérdés valóban égetővé vált, mert a sertésárak soha nem tapasztalt magasságra emelkedtek. A gazdaasszonyok helyzete valóban sulyos, mert oly horribilis árakat kérnek egy-egy hizott sertésért, hogy azok 30—50 százalékkal haladjak meg a normális forgalmi árt. Ez a körülmény pedig abban leli magyarázatát, hogy hazánkban a sertésállomány rohamosan fogy s statisztikai kimutatások szerint alig másfél év alatt két és egy negyed millióval apadt a sertések száma. Ha e gazdasági ág ujabb lendülethez nem jut, pár év multán a zsir és szalonna csak fenyüzési cikkek lesznek.

20 év óta bizonyul

a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé kitünő pótléknak a babkávéhoz és helyette is, ahol az izgató hatásai miatt tiltva van. Gyermekek részére nem létezik egészségesebb kávé-ital, mint a tiszta Kathreiner.

Hogy virulnak annak élvezése mellett!

— **A kőszegi általános takarékpénztár** február 27-én délelőtt tartja évi közgyülését. A tárgysorozatot a hirdetések között hozzuk.

— **A nagycsömötei gyöngyösmelléki szövetkezet** rendes közgyülésére szóló meghivót lapunk mai száma hozza.

TÖRLEY PEZSGŐ

Közgazdaság.

A tagositásról.

Az 1908. évi XXXIX. t. c. nemkülönben ezen törvénycikk életbe léptetése alkalmával kiadott rendeletek a birtokrendezési munkálatoknak, főleg a tagositásnak uj rendjét állapitják meg és igen sok oly intézkedést léptetnek életbe, amelyek biztositani fogják, hogy a földbirtokosok, elsősorban pedig a kisbirtokosok a tagositás révén ne károsodjanak.

Legfontosabb intézkedése a törvénynek kétségtelenül az, hogy a tagositást a biróság csak akkor rendeli el, ha azt a földmivelésügyi miniszter által kinevezett gazdasági szakbizottság a községre hasznosnak és célszerűen kivihetőnek mondja és a tagositást kivanó birtokok a község tagositandó területének egy negyedét teszi ki. Abban az esetben, ha a gazdasági szakbizottság a tagositást kedvezőtlenül véleményezi, a biróság ezt csak ugy rendeli el, ha az ez iránt folyamodók birtoka a tagositandó területnek fele részét teszi ki.

Az uj tagositási eljárás különös figyelemmel van a mezőgazdasági érdekekre is, főleg az állattenyésztésre. Nevezetesen az uj tagositási eljárás szerint módjukban van a község birtokosainak uj közlegelőket alakitani, viszont a meglévő legelőterületeket a tagositási eljárásból kifolyólag semmi körülmények között nem szabad elvonni rendeltetésétől.

A törvény ezen ujitásai közül különösen jelentős az előbbi, mert hiszen régente a tagositást elrendelő biróság pusztán csak azt nézte, vajjon a tagositandó terület fele részének a birtokosai kérik-e az eljárás meginditását, most azonban, előzetes vizsgálat tárgyává teszik, vajjon, hasznos-e a tagositás az illető község gazdálkodási viszonyaira. Epp ily fontos ujitása a törvénynek az is, hogy a tagositást végző mérnökök tevékenykedését szigoru felügyelet alá helyezi. A mérnököktől külön képesitést kivan és munkájukat az e célra felállitott kataszteri felmérési felügyelőséggel ellenőrizteti. Régente a tagositásnál ezen a ponton történt a legtöbb visszaélés. Ami panasz volt a tagositás ellen, az mind ide vezethető vissza, nevezetesen a mérnök annak kedvezett, akinek akart, aki a kedvezést külön megfizette és a mérnök munkája legtöbbször szentirás volt.

A birtoktestek osztályozásánál és becslésénél is uj eljárást honositott meg a törvény. Nevezetesen az osztályozás és becslés a tagositást vezető biró személyes vezetése mellett, egy bizottság végzi, amelynek elnökét a földmivelésügyi miniszter által kijelölt gazdasági szakértőkből a biró nevezi ki, mig egy rendes és egy pótlagot a bizottságba a különböző érdekcsoportok választatnak.

A tagositókra nézve azonban kétségtelenül legfontosabb ujitás a tagositási eljárásnál az, hogy az elrendelt tagositásnál a költségeket a kincstár előlegezi és azt a költségek viselésére kötelezettektől 8, illetve 10 éven át közadók módjára hajtja be. Sőt ezentul is jelentékeny kedvezményeket nyujt még az állam. Annak aki a költségek kivetése után 3 hónapon belül fizet, elengedi a tartozásának 15%-át, 1 éven belül való fizetés esetén pedig a 10 %-át. Ha pedig a tagositható a tagositó földmérővel a község belsőségének térképét megcsináltatják, t. i. minden egyes esetben az állam vállal magára.

Az elmondottakból világosan kitünik, hogy a törvényhozás kellőképen átérezte a tagositás jelentőségét. Valóban a mezőgazdaság fejlődésének egyik nélkülözhetetlen következménye csaknem, hogy a különböző birtoktestek ne tekődjenek szanaszét a község határában olymódon, hogy azok egy része valósággal megközelithetetlen a birtokosra nézve. Belterjes gazdálkodást elképzelnünk is lehetetlen anélkül, ha a föld tulajdonosának nincs módjában ellenőrizni, állandóan szem előtt tartania birtokainak nagy részét.

Az itt felsorolt intézkedések azonban annak a bizonyságai is, hogy a törvényhozás tudatában volt, mennyire két élű fegyver lehet a tagositás. A törvény intézkedéseinél a fő sulyt téhát arra fektette, hogy a lehetőség határain belül épségben tartsa az egyéni tulajdonjogot, s amennyiben ez lehetetlennek mutatkoznék a tagositási eljárás technikai keresztülviteléből senkit, semmiféle károsodás ne érjen. A jövő mutatja meg, hogy az intézkedések mennyiben válnak be a gyakorlatban, előttünk csak az egy bizonyos, hogy a tagositás az ország igen sok községében valóságos szükséget képez, de a legtöbb helyütt utját állta ennek az esetleges visszaélésektől való félelem.

Szerkesztői üzenetek.

Kőszeg. Sirtam eleget utánad ... czimű dal szerzője, ha jól tudjuk, Lányi Ernő. Egyéb kérdéseire levélben felelünk, de ne dobja a kályhába. — Régen láttuk. —

Kiváncsi. Összesen 18 levelet kaptak, de mint halljuk, csak három levélre megy érdemi válasz. Ajánlatot tenni még mindig lehet. Az álarcos bálon a hat közül csak három volt ott.

Versek. Sem a forma, sem a tartalom nem üti meg a kellő mértéket. Nem közölhetjük.

Aranyvirág. Kérdéseire levélben válaszoltunk s jövőben legjobb lesz, ha ily esetben ajánlott levelet küld.

Zala-iván. Nem eladó.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság.

T. C.

Van szerencsénk tisztelettel értesiteni, hogy

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

KŐSZEGI FIÓKJA

czimmel Kőszegen, Király-ut 755. sz. a. fiókot nyitottunk, mely működését **f. é. februar 7-en** megkezdi.

Fiókunk elfogad **betéteket**, jelenleg 4% kamatozással **betétkönyvre, csekk és folyószámlára.**

Előleget ad értékpapirokra.

Rendes és törlesztéses **jelzálogkölcsönöket** nyujt földbirtokokra és kőszegi házakra.

Leszámitol váltókat.

Megbizást elfogad **értékpapirok vételére és eladására.**

Őrzésre, kezelésre átvesz értékeket.

Bevált **szelvényeket** és sorsolt **értékpapirokat.**

Beszedésre átvesz **váltókat és utalványokat.**

Átutalásokat eszközöl bármely piacra.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztar Egyesülettel való **szoros érdekközösségünk** lehetővé teszi, hogy mindennemü megbizást a legkedvezőbb feltételekkel eszközöljünk.

Fiókunk, mely az **Első Magyar Általános Biztositó Társaság ügynöksége**, mindenféle biztositást eszközöl és biztositási ügyekben dijmentes felvilágositással szolgál.

B. megbizásait kérve, maradtunk

kiváló tisztelettel

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghivó.

A nagycsömötei gyöngyösmelléki önsegélyző szövetkezet

1910. évi február hó 27-én tartja ezidei

rendes közgyűlését,

— melyre a tisztelt tagok az alapszabályok értelmében, — meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentéstétel;
2. Felügyelő bizottság jelentése;
3. A zárszámadás előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. A tisztanyeremény felosztása feletti határozat.
5. Egy igazgatósági és egy felügyelő bizottsági tagnak választása.
6. Esetleges inditványok.

A zárszámadás a szövetkezet helyiségében megtekintés végett ki van téve.

Inditványok a közgyülést 8 nappal megelőzőleg az igazgatósághoz irásban beterjesztendők!

Nagycsömöte, 1910. február hó.

Az igazgatóság.

Leirer Antal

okl. ácsmester

Hámortó u. p. **Léka**

10-évi gyakorlatot szerzett mint segéd és munkavezető, melynél fogva önállólag kidolgozott elméleti és gyakorlati munkákra képes, átvesz minden az ő szakmájába vágó munkákat a legolcsóbb árban, iparilag megfelelő kivitelben, legujabb irányban. Mindenféle tetőalkatásokat, kert- és zenepavillonokat, amerikai jégvermeket, termeket kiállitás céljából, továbbá emelvényeket, kilátási tornyokat, lépcsőszerkezeteket, nagyobb ünnepélyekre diszitéseket stb. stb.

Tájékozás végett kéretik hozzám fordulni. Rajzokat, terveket és költségvetéseket kivánatra dijmentesen is készitek.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware" szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítésével ellátott eredeti fénykép felvételeket készíttettem.

A felvétel áll: egy darab 20 éves csereszapos kifogás-talanul dúsan termő tőke, 32 fürt, egy drb 4 éves szálvesszős tőke 168 fürt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fürt szőlőtermessel. Ezek mind ott vétettek fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötszöri permetezés daczára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR féle „DELAWARE" vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételét szines kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm

mindenkinek, aki velem czímét tudatja. Okvetlenül kérje meg ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugaesültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÓLY
posta, távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Motorok! Gőzgépek!

Gazdák!

Ha elsőrendü gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hirneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

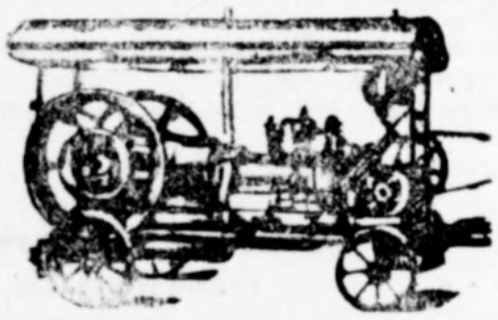

Benzinmotoros kötöző, faapritógépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinmotorok. Szivógáztelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgönyczím: „Világosság" Budapest.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőztözde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Védjegy: „Horgony!"

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlása

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, csznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" védjegygyel és a Richter czégjegyzésnel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyasólván minden gyógyszertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 szám.

Kiadó lakás.

Kőszegen a Gyöngyös utca 342. szám alatt egy emeleti 5 szobás lakás, villamvilágitással stb. azonnal kiadó. Bővebbet a házban.

házhoz
kissebb
kgr.-ké
U
ban és
Vi

Meghivó

A kőszegi általános takarékpénztár

1910. február hó 27-én déle

Kőszegen saját helyiségéb

rendes közg

a tisztelt részvényesek

Tárgyaj

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság j
2. Az üzleti kimutatás és mérleg előterjes tására vonatkozó határozat.
3. A felmentvény megadása.
4. 5 igazgatósági tagnak 3 évre leendő v

Kőszeg, 1910. január 28.

Jegyzet: Az alapszabályok 55. §-a értelmébe sult, ki részvényét a közgyülést megelőző három hónapp legkésőbb egy nappal a közgyülés előtt a pénztárnál elis mervény szavazat leadásánál igazolási jegy gyanánt szol

Meghiv

A köszegi takaré

1910. évi február hó 27-én

Kőszegen saját helyis

rendes évi kö

Tárgysoroz

1. Az igazgatóság és felügyelő bizotts tatás és mérleg előterjesztése, a tiszta nyeremé adása feletti határozathozatal
2. 5 igazgat

A közgyülésen
nappal a közgyülés előtt
nyét a szelvényivvel együ
Az üzletkimuta
betekinthetők.
Kőszeg, 1910

Kiny 7.

Bohn kikindai cserepe.

Saját érdek

csak **BOH**

nagykikindai és zsomboly.
fogadjon el és utasitson
: silány minőségü cserep

csak a **BOH**

cserép jutányos, szép és szakszer

Tessék mintát és árjegyz

BOHN-CSERÉPGYÁR

Nyom. Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.